

AB İLE MÜZAKEREYE AÇILMIŞ FASILLARDA DURUM NE?

Cengiz Aktar* ve Barış Gençer Baykan*

betam, Şubat ayında Türkiye ve Hırvatistan'ın karşılaştırılmalı AB müzakereleri gidişat tablosunu kamuoyuyla paylaşmıştı. Şimdi de Türkiye'nin müzakereye açtığı fasıllardaki durumunu ayrıntılı olarak ele alıyor. Türkiye, 30 Ocak 2009 itibariyle 10 faslı müzakereye açabilmiş ve sadece 1 tanesini kapatabilmiştir. **Bilim ve Araştırma** faslı geçici olarak kapanırken halen açık olan fasıllar şunlardır: **Şirketler Hukuku, Fikri Mülkiyet Hukuku, İstatistik, Trans-Avrupa Ağları, İşletme ve Sanayi Politikası, Tüketici ve Sağlığın Korunması, Mali Kontrol, Bilgi Toplumu ve Medya ve Sermayenin Serbest Dolaşımı.**

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği verileriyle oluşturulan aşağıdaki tabloda, açık fasıllarda Avrupa Birliği Konseyi'nin kapanış kriterleri ve Türkiye'nin yürüttüğü çalışmalar karşılaştırma amacıyla birlikte verilmiştir.

* Dr. Cengiz Aktar. Bahçeşehir Üniversitesi AB Bölüm Başkanı, caktar@bahcesehir.edu.tr

* Barış Gençer Baykan. Araştırma Görevlisi, baris.baykan@bahcesehir.edu.tr

	KONSEY	TÜRKİYE
Müzakeresi süren Fasıllar	Kapanış Kriterli Fasıllar	Yürütülen Çalışmalar
Şirketler Hukuku (17.06.08)	<p>a) Türk Ticaret Kanun Tasarısı, yürürlüğü ve uygulamasına ilişkin kanun tasarısı ve diğer ilgili mevzuatın kabulü</p> <p>b) Sermaye Piyasası Kanununun AB ile uyumlaştırılması</p> <p>c) Muhasebe, mali raporlama ve denetime ilişkin mevzuatın, AB ile tam uyumu</p> <p>d) Denetim standartları ve etiğin belirlenmesinde, bağımsız denetçilerin, denetim şirketlerinin yetkilendirilmesinde, faaliyetlerinin izlenmesinde en üst yetki olarak Türkiye Denetim Standartları Kurumu'nun kurulması</p> <p>e) İdari kapasitenin güçlendirilmesi</p>	<p>a) Yeni Türk Ticaret Kanun Tasarısı TBMM gündeminde</p> <p>b) -----</p> <p>c) Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu Kanun Tasarısı TBMM gündeminde</p> <p>d) Türkiye Denetim Standartları ve Kamu Gözetimi Kurumu Kanun Tasarısı TBMM gündeminde</p> <p>e) -----</p>
Fikri Mülkiyet Hukuku (06.05.2008)	<p>a) Fikri Mülkiyet Haklarında etkin diyalog tesisi</p> <p>b) Korsan ve taklit ile mücadeleyle dair hakların uygulatılmasında icracı kurumların kapasitelerinin güçlendirilmesi</p> <p>c) Soruşturma, kovuşturma ve ihlallere dair hukuki eylemler ve Fikri Mülkiyet Hukukunun etkin uygulanmasına dair performans hakkında AB'ye ihraç edilen taklit ve korsan ürünlerin sayısında ciddi düşüşü de içeren tatmin edici bir ilerleme kaydı sunulması</p> <p>d) Hakların Topluluk düzeyinde tüketilmesi ve ek koruma sertifikalarının uygulamaya sokulması ile ilgili müktesebat uyumunun tamamlanması ve hakların katılımı birlikte uygulanması</p>	<p>a) AB Komisyonu ile yapılacak teknik toplantı sonrası ilgili kurumlarca "Fikri Mülkiyet Koordinasyon Kurulu" bünyesinde değerlendirilecek.</p> <p>b-c) Başta Adalet Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrük Müsteşarlığı olmak üzere, AB'ye sunulan Eylem Planı da dikkate alınarak idari kapasite geliştiriliyor.</p> <p>d) -----</p>
İstatistik (26.06.2007)	<p>a) Çiftlik kayıt sistemi kurulması ve tamamlanması</p> <p>b) Eurostat'a ESA 95'e uygun temel ulusal hesap göstergeleri sunulması</p>	<p>a) TÜİK ve TKİB işbirliğinde hazırlanan strateji Komisyon'a iletildi. Komisyon belgeye ilişkin ilave bilgi talebinde bulundu. TÜİK katkısını sağladı. Komisyondan gelen görüşler bağlamında belge üzerinde revize çalışmaları TKİB tarafından gerçekleştirildi ve Komisyona gönderilmeden önce ilgili kurumların görüşüne iletildi.</p> <p>b) TÜİK'in ulusal hesapların ESA 95'e uygun toplanması için yaptığı revizyon sonucu, kısmi uyum sağlandı. Teknik çalışmalar sürüyor. ESA 95'e uygun gelir sınıflandırması konusunda ilgili tüm kurumların katılacağı bir TAIEX çalışması Nisan ayı için planlandı.</p>

<p>Trans-Avrupa Ağları 19.12.2007</p>	<p>a) Türkiye ve Komisyon'un 1692/96 sayılı Kararın tadil edilmiş haline göre gelecekteki TEN-T ağı ve bu çerçevede Avrupa menfaati öncelikli bir proje üzerinde uzlaşması</p>	<p>a) Kriterin karşılanmasına yönelik olarak Komisyon ile çalışmalar Mayıs 2008 itibariyle başlatıldı ve ilgili kurumların da yer aldığı bir grup oluşturuldu. Türkiye'deki TEN'i belirlemeye yönelik olarak Komisyon tarafınca ülkemizden talep edilen veri güncellemesine ait bilgiler iletildi. Ancak söz konusu verilerin AB'nin güncellenen rehber ilkeleri çerçevesinde yeniden değerlendirilmesi talep edildi ve teknik görüşme/çalışmaların hızlandırılması konusunda her iki taraf mutabık kalındı.</p>
<p>İşletme ve Sanayi Politikası (29.03.2007)</p>	<p>Sanayi Politikası Stratejisi hazırlanması</p>	<p>Strateji hazırlıklarında son aşamaya gelindi.</p>
<p>Tüketici ve Sağlıkın Korunması (09.12.2007)</p>	<p>a) Genel ürün güvenliği mevzuatının revizyonu, tüketicinin korunması mevzuatının AB'ye uyumu; RAPEX'de yer almak için gerekli araçların ve idari kapasitenin üyelikle oluşturulacağıının gösterilmesi b) Kan ve kan ürünleri, izlenebilirlik gereklilikleri, ciddi ters reaksiyon ve olayların bildirim, kanla ilgili tesislerin kalite teknik şartlarına dair direktiflerle uyumu, idari kapasitenin üyelikle oluşturulması c) Türkiye, 30 yıllık kayıt tutma süresi, üreme hücreleri, ciddi ters reaksiyonların ve olayların bildirim, veri koruması ile doku ve hücrelerin işlenmesi ve test edilmesine dair standart prosedürler başta olmak üzere, doku ve hücrelerle ilgili müktesebatı uyumlaştırmaya yönelik mevzuatı kabul etmelidir. Türkiye, bu mevzuatın doğru uygulanmasını sağlayacak idari kapasiteyi üyelik tarihi itibariyle oluşturmuş olacağını göstermelidir. d) Başta yüksek zifir oranları ve dumansız tütün olmak üzere, tütün üretimi ve ürünlerinin reklâmına dair müktesebata uyum e) Erken Uyarı ve Cevap Sistemine katılım dâhili, bulaşıcı hastalıklarda raporlama koordinasyon sağlayacak kurumsal ve idaresi kapasitenin üyelikle oluşacağıının temini.</p>	<p>a)----- b)----- c) AB mevzuatına uyum amacıyla Organ, Doku Nakli ve Hücresel Tedaviler Hakkında Kanun Tasarısı taslağı hazırlandı. Taslak üzerinde görüş alma süreci devam ediyor. Taslak aynı zamanda 24 Eylül 2008 tarihinde Avrupa Komisyonu ile gerçekleştirilen teknik toplantı çerçevesinde AB tarafına iletilmiştir. Kanunun 2009 yılı içerisinde kabul edilmesi öngörülmüyor. Diğer taraftan bu kapsamdaki uygulamalar arasında ulusal düzeyde koordinasyonun sağlanması amacıyla "Ulusal Hücre Koordinasyon Merkezi" (TÜRKÖK) kurulması çalışmaları devam ediyor. d) Yüksek zifir oranı, 2009 Ocak ayında, tütünün ağızdan kullanımı 2008'de uyumlaştırılacak. e) Bulaşıcı hastalıkların epidemiyolojik süreyansı ve kontrolü sisteminin güçlendirilmesi için "Mikrobiyolojik Tanı Laboratuvarlarının Çalışma Esaslarını Düzenleyen Yönetmelik" ve "Halk Sağlığı Laboratuvarlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği" 2009'da yayımlanacak. 2009'da elektronik erken uyarı sistemi kurulacak</p>
	<p>a) Kamu İç Mali Kontrolü Politika Belgesinin ve ilgili mevzuatın benimsenip uygulanması b) Sayıştay'ın INTOSAI standartları ve rehberleri ile uyumlu işleyişinin sağlanması c) AB'nin mali çıkarlarının PIF Konvansiyonu ve Protokolleriyle TCK'nın uyumlaştırılması d) AT Kurucu Antlaşması'nın 280(3) no.lu maddesine uyumu ve</p>	<p>a) 2008 yılının ilk yarısında sağlanacağı bildirildi. b) Sayıştay Kanunu TBMM'de bekliyor. c) Adalet Bakanlığı ve OLAF arasında bir çalıştay yapıldı. d) 3056 sayılı Kanun'da; Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun "Yolsuzlukla Mücadele Birimi" olarak görevlendirilmesini öngören Kanun Tasarısı TBMM. Adalet Komisyonu'nda bekliyor. e) Çalışma Grubu oluşturuldu. Sahte parayı tedavülden çekmeyen</p>

<p>Mali Kontrol (26.6.2007)</p>	<p>Komisyonda yürütülen yerinde kontrol ve teftişlere dair 2185/96 (AT) no.lu tüzüğün uygulanmasını teminen, en geç üyelikle Komisyon müfettişlerine yardım yükümlülüğü ile etkin ve verimli koordinasyon kurulması. e) Euro'nun kalpazanlığa karşı korunmasını düzenleyen 1338/2001 no.lu Tüzüğe ve f) Euro'ya benzer madalyonlar ve hatıra paralarıyla ilgili 2182/2004 sayılı Tüzüğe en geç üyelikle uygulanacak şekilde yasal ve idari uyum sağlanması</p>	<p>kredi kurumlarının cezalandırılması için Kabahatler Kanunu'nda değişiklik içeren kanun taslağı hazırlandı.</p>
<p>Bilgi Toplumu ve Medya (19.12.2008)</p>	<p>a) Başta evrensel hizmet, tüketici hakları ve spektrum yönetimi olmak üzere, elektronik iletişim ve bilgi toplumu hizmetlerinde AB'ye uyumun tamamlanması b) Pazarda önemli güce sahip olan operatörlere karşı rekabetçi koruma önlemleri uygulanması, genel izin rejiminin müktesebatla uyumlu uygulanmasının temini. Özellikle, elektronik iletişim pazarına giren yeni aktörlerin hakların icrası konusunda iyi performans sergilenmesi c) Elektronik iletişim, şeffaflık, hukuki açıdan güvenlik ve telekomünikasyonla ilgili düzenleyici kurumun bağımsızlığına yönelik müktesebatın uygulanmasını sağlayacak idari kapasitenin oluşturulması d) Başta Görsel- İşitsel Medya Hizmetleri direktifi olmak üzere, bu alandaki müktesebatın mevzuata aktarılması ve ulusal yasal çerçevenin televizyon yayınlarını alma ve yeniden iletme özgürlüğü ile uyumunu sağlayacak önlemler alınması e) Görsel-işitsel alandaki düzenleme sürecinin şeffaflığının ve yetkili düzenleyici kurumun bağımsızlığının artırılmasına yönelik önlemlerin etkisi konusunda, ilgili paydaşlarla istişarenin tamamlanması, elde edilen sonuçların gerektiği gibi yansıtılması</p>	<p>Belirlenen kapanış kriterlerine ilişkin olarak, 10 Şubat 2009'da Brüksel'de ilgili kurumların katılımıyla bir toplantı yapıldı. a) ----- b) ----- c) ----- d) ----- e) -----</p>
<p>Sermayenin Serbest Dolaşımı (19.12.08)</p>	<p>a) Sermayenin hareketleri ve ödemelerde AB müktesebatına uyum ve uygulamada ciddi ilerleme kaydedilmesi b) AB ülkelerin gerçek ve tüzel kişilerin Türkiye'de gayrimenkul edinmelerinin aşamalı olarak serbestleştirilmesine ilişkin bir takvim ve Eylem Planı sunulması ve uygulamada aşama kaydedilmesi c) Müsadere dâhil olmak üzere, kara para aklama ile mücadelede, AB müktesebatı ve Mali Eylem Görev Gücü'nün tavsiyelerine uyumda ilerleme sağlanması d) Bu alanda mevzuatın uygulanması için yeterli idari kapasitenin oluşturulması.</p>	<p>a) ----- b) ----- c) ----- d) -----</p>